

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการอนามัยแม่และเด็ก

สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขเทศบาลเมืองบ้านพรุ ประจำปี ๒๕๖๓

เทศบาลเมืองบ้านพรุ

หลักการและเหตุผล

ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้กำหนด “อนามัยแม่และเด็ก” เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่สำคัญ ตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เนื่องจาก ปัจจุบันจำนวนอัตราประชากรเกิดใหม่ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้สัดส่วนประชากรเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบ จำเป็นต้องเพิ่มประชากรเกิดใหม่เพื่อทดแทน ดังนั้นในปีที่ผ่านมากระทรวงสาธารณสุข ได้มีริเริ่ม “โครงการส่งเสริมสาวไทยแก้มแดง มีลูกเพื่อชาติ” ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๙) ว่าด้วยการส่งเสริมการเกิดและการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ งานอนามัยแม่และเด็กจึงถูกพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการคัดกรองโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค รวมถึงการรักษาพยาบาล เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์มีสุขภาพที่ดีทั้งช่วงก่อนและหลังคลอด ทารกได้รับการดูแลที่ดีตั้งแต่ในครรภ์จนคลอดออกมา เด็ก ๆ มีการเจริญเติบโตอย่างสมวัย มีสุขภาพที่ดีและแข็งแรง เทศบาลเมืองบ้านพรุในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบงานด้านการสาธารณสุขของท้องถิ่น ได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการดูแลอนามัยแม่และเด็ก จึงมีนโยบายที่จะนำการสาธารณสุขมูลฐาน โดยใช้กลไกของอาสาสมัครสาธารณสุขมาเป็นฐานขยายการพัฒนาคุณภาพแม่และเด็กแบบองค์รวมไปสู่ชุมชน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการอนามัยแม่และเด็กบรรลุผลสำเร็จ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่น เทศบาลเมืองบ้านพรุจึงได้จัดทำ “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการอนามัยแม่และเด็ก สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขเทศบาลเมืองบ้านพรุ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓” ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของ อสม. ให้พร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญที่ในดูแลแม่และเด็ก ด้วยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและทักษะทางในการดูแลสุขภาพอนามัยแม่และเด็ก อสม. สามารถ ประเมินสถานะ สุขภาพและส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด และทารกแรกเกิด ได้ รวมถึงประสานการดำเนินงานร่วมกับงานสาธารณสุขของเทศบาล ในการนำแม่และเด็กที่มีสภาวะเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น เทศบาลเมืองบ้านพรุ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการอนามัยแม่และเด็กเชิงรุก ให้แก่ อสม. เทศบาลเมืองบ้านพรุ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อกระตุ้นบทบาทของ อสม. ในการเป็นแกนนำการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานและงานสุขภาพภาคประชาชนในเขตพื้นที่ได้อย่างเข้มแข็ง
๔. เพื่อให้แม่และเด็กในเขตเทศบาลเมืองบ้านพรุได้รับการดูแล และมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข
๕. เพื่อให้งานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับพื้นที่ บังเกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่น

เป้าหมาย

๑. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ อสม. ทั้ง ๑๑ ชุมชน รวม ๒๓๒ คน
๒. การฝึกทักษะการปฏิบัติงานในชุมชน (แบ่งกลุ่ม อสม.ออกฝึกทักษะการปฏิบัติงานการดูแลมารดาและบุตรหลังคลอด ณ เขตชุมชนรับผิดชอบ)

กลยุทธ์

๑. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ อสม. ในเขตเทศบาลเมืองบ้านพรุทั้งหมด เพื่อพัฒนาศักยภาพ อสม. และจัดตั้ง แกนนำ อสม. แต่ละชุมชน เพื่อรับผิดชอบการอนามัยแม่และเด็ก การเยี่ยมบ้านมารดาและทารกหลังคลอด
๒. ฝึกทักษะการเยี่ยมบ้านก่อนและหลังคลอด การประเมินสถานะ สุขภาพและส่งเสริมสุขภาพการอนามัยแม่และเด็ก เพื่อให้ อสม. แต่ละเขตสามารถดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนในพื้นที่ โดยร่วมกับเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสุขภาพ มารดาและเด็กให้เหมาะสม
๓. เพิ่มบทบาทและความสำคัญแก่อสม.กลุ่มผู้มีหน้าที่ประสานงานในพื้นที่เขตชุมชนที่รับผิดชอบ ร่วมกันดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กของชุมชน

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดทำโครงการเสนอคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองบ้านพรุเพื่อขออนุมัติ และเสนอขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น เทศบาลเมืองบ้านพรุ
๒. ประสานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง วิทยากร และ อสม. เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
๓. กำหนดการจัดโครงการ และจัดเตรียมเอกสาร และอุปกรณ์การอบรม
๔. ดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
๕. ประเมินผลและจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการเสนอคณะผู้บริหาร
๖. จัดส่งสรุปรายงาน ผลการดำเนินงานและงบประมาณแจ้งต่อกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น เทศบาลเมืองบ้านพรุ

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน มีนาคม – มิถุนายน ๒๕๖๓

สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมสภาเทศบาลเมืองบ้านพรุ ตำบลบ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก กองทุนระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น เทศบาลเมืองบ้านพรุ ประจำปี ๒๕๖๓ เป็นเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน) เพื่อถัวจ่ายเป็นค่าดำเนินงาน ดังรายการต่อไปนี้

๑. ค่าวิทยากรการอบรมและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการสำหรับเจ้าหน้าที่
  - การอบรมเชิงปฏิบัติการ (จำนวน ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท/ ๒ คน / ๒ วัน) เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
  - การฝึกทักษะการปฏิบัติงานในชุมชน (จำนวน ๑๑ ชุมชน) เป็นเงิน ๑๖,๕๐๐ บาท
๒. ค่าจัดซื้อเอกสาร / ค่าจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
  - การอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้เข้ารับการอบรม ผู้บริหาร แยกผู้มีเกียรติและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๕๕ ชุด ๆ ละ ๒๕ บาท / ๒ มื้อ / ๒ วัน เป็นเงิน ๒๕,๕๐๐ บาท
  - การฝึกทักษะการปฏิบัติงานในชุมชน จัดอาหารว่างสำหรับ อสม. (๒๓๒ คน) เจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๔๐ ชุด ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
๔. ค่าอาหารกลางวัน สำหรับผู้เข้ารับการอบรม แยกผู้มีเกียรติและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๕๐ ชุด ชุดละ ๖๐ บาท รวม ๒ วัน เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
๕. ค่าวัสดุการอบรม เป็นเงิน ๑๐๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

๑. การอบรมเชิงปฏิบัติการ อสม.ที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. การฝึกทักษะการปฏิบัติงานในชุมชน อสม.สามารถปฏิบัติงานประเมินสถานะ สุขภาพและส่งเสริม สุขภาพหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด ทารกแรกเกิดได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

๑. อสม.มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการระบบการดูแลการอนามัยแม่และเด็กเชิงรุก และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. อสม. มีศักยภาพในการการวิเคราะห์ ประเมินสถานะสุขภาพตลอดจนให้การดูแลช่วยเหลือมารดาและทารกที่มีภาวะเสี่ยง จนเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา
๓. เทศบาลเมืองบ้านพรุ มี อสม. เป็นแกนนำที่เข้มแข็งในการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานภาคประชาชน
๔. งานพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในระดับพื้นที่ เทศบาลเมืองบ้านพรุเกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายแห่งรัฐ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่น

ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานส่งเสริมสุขภาพ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองบ้านพรุ

ผู้เขียน/เสนอโครงการ

(นางสาวพิมพ์ใจ รัตน์ะ)

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ผู้อนุมัติโครงการ

